

MKB betrekken bij normalisatie

Hoe brancheverenigingen en normalisatie-instellingen kunnen helpen om de kennis van het midden- en kleinbedrijf (MKB) over normen te vergroten, hoe ze hen relevante informatie kunnen bieden en hoe hun participatie in het normalisatieproces kan worden bevorderd.

Normen maken het leven gemakkelijker en veiliger voor bedrijven en consumenten. Zij zijn nuttig om de prestaties te verhogen, de veiligheid en gezondheid van consumenten en werknemers te verbeteren, het milieu te beschermen en zij stellen bedrijven in staat om te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

Normen vereenvoudigen de invoering van nieuwe technologieën en innovaties en zorgen ervoor dat producten, componenten en diensten die door verschillende bedrijven worden geleverd onderling te combineren zijn.

Normen helpen bovendien om markten te openen door dat de klant het aanbod van verschillende leveranciers kan vergelijken; zo wordt het makkelijker voor kleine en jonge bedrijven om te concurreren met grotere, langer gevestigde bedrijven.

Op Europees niveau worden normen ontwikkeld voor allerlei producten en diensten over een brede reeks van sectoren zoals chemie, bouw, energie, voedsel, veiligheid en gezondheid, huishoudelijke apparatuur, informatietechnologie, machines, telecommunicatie en vervoer.

Het midden- en kleinbedrijf (MKB) bestaat uit bedrijven met minder dan 250 werknemers. Zij vertegenwoordigt 98% van alle bedrijven in Europa en stelt 90 miljoen mensen tewerk binnen de EU. Desondanks zijn MKB bedrijven minder vaak actief betrokken bij de ontwikkeling van normen dan grotere ondernemingen.

Om er voor te zorgen dat de normen voldoen aan de behoeften van kleinere ondernemingen, is het belangrijk dat het MKB informatie krijgt over normalisatie-activiteiten en dat hun belangen voldoende zijn vertegenwoordigd tijdens de ontwikkeling, het opstellen en de herziening van normen. Zowel voor normalisatie-instellingen als brancheverenigingen¹ – vooral degene die het MKB vertegenwoordigen – is hier een belangrijke rol weggelegd.

Deze publicatie bevat een reeks aanbevelingen over de manieren waarop brancheverenigingen en normalisatie-instellingen kunnen samenwerken, zowel op nationaal als op Europees vlak, teneinde het normalisatieproces inzichtelijker en toegankelijker te maken voor het midden- en kleinbedrijf.

Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op een aantal praktijkvoorbeelden uit verschillende Europese landen.

1. Binnen deze context verwijst 'brancheverenigingen' naar alle op lidmaatschap gebaseerde organisaties die private ondernemingen bedienen en vertegenwoordigen, met inbegrip van (maar niet noodzakelijk beperkt tot) het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Met de steun van:

DG Ondernemingen en Industrie

Normalisatie toegankelijker maken voor het midden- en kleinbedrijf (MKB): 10 dingen die brancheverenigingen en normalisatie-instellingen kunnen doen

1 Zorgen voor goede contacten en communicatie tussen normalisatie-instellingen en brancheverenigingen die het MKB vertegenwoordigen.

Er is een voortdurende uitwisseling van informatie nodig om brancheverenigingen te informeren over normen en normalisatie-activiteiten die mogelijk van belang zijn voor hun leden. Tegelijk is het belangrijk dat normalisatie-instellingen worden geïnformeerd over de behoeften en belangen van bedrijven uit elke sector.

Nationale brancheverenigingen dienen geregeld contact te houden met de persoon/personen binnen hun nationale normalisatie-instelling die verantwoordelijk is/zijn voor de specifieke sector(en) waarin hun leden actief zijn. Zo moeten ook Europese brancheverenigingen contact houden met de juiste persoon/personen binnen de Europese normalisatie-instellingen (CEN, CENELEC en/of ETSI).

2 Het creëren van forums voor een regelmatige dialoog tussen normalisatie-instellingen en brancheverenigingen die het MKB vertegenwoordigen.

Een aantal nationale normalisatie-instellingen heeft reeds specifieke comités of werkgroepen die de behoeften en belangen van het MKB behartigen en erop toezien dat er rekening mee wordt gehouden bij lopende en/of toekomstige normalisatie-activiteiten.

Zulke forums zijn nuttig om een permanente dialoog in stand te houden met brancheverenigingen die het MKB vertegenwoordigen, om informatie uit te wisselen over recente en toekomstige ontwikkelingen in verschillende sectoren, en om horizontale problemen aan te pakken die van belang zijn voor meer dan één sector. Zij boeken het meeste resultaat wanneer zij regelmatig bijeenkomen.

3 Coördinatie voor het verzamelen en uitwisselen van informatie over normen en normalisatie-activiteiten.

Binnen elke branchevereniging moeten de normontwikkelingen die van belang kunnen zijn voor de leden op de voet worden gevolgd en moet de deelname van de vereniging en zijn leden aan de normalisatie-activiteiten worden gecoördineerd.

Heel wat brancheverenigingen hebben speciale comités om deze taken op zich te nemen en erop toe te zien dat de relevante informatie de leden bereikt. Dat is vooral interessant voor MKB bedrijven, die in de meeste gevallen niet voldoende capaciteit hebben om alle normontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op hun bedrijfsactiviteiten te volgen.

4 Erop toezien dat er rekening wordt gehouden met de behoeften en wensen van het MKB.

Alle belanghebbenden die willen deelnemen aan normalisatie-activiteiten kunnen dat doorgaans ook. Heel wat kleine ondernemingen beschikken echter niet over de capaciteit en/of de middelen om een actieve (of zelfs passieve) bijdrage te leveren aan het normalisatieproces. Er is dan ook een cruciale rol weggelegd voor brancheverenigingen: zij moeten erop toezien dat de belangen van hun leden vertegenwoordigd worden tijdens de ontwikkeling, het opstellen en de herziening van relevante normen, zowel op nationaal, Europees als internationaal niveau.

5 Relevante informatie beschikbaar stellen in de taal/talen van elk land.

Vanwege de kosten is het voor nationale normalisatie-instellingen niet altijd mogelijk om alle normen beschikbaar te stellen in de officiële taal/talen van elk land. Brancheverenigingen kunnen helpen door informatie over normen en normalisatie-activiteiten aan hun leden te verschaffen en te bepalen welke normen in aanmerking komen voor vertaling.

6 Het organiseren van trainingen die relevant zijn voor MKB bedrijven.

Normalisatie-instellingen organiseren verschillende trainingen, zoals seminars en workshops, vaak in samenwerking met lokale, regionale, nationale en Europese brancheverenigingen. Zulke trainingen bieden de managers en experts van MKB bedrijven de kans om meer te leren over normen en normalisatie. Zij kunnen gericht zijn op specifieke onderwerpen die van belang zijn voor het MKB of voor bedrijven die actief zijn in een bepaalde sector.

7 Het opstellen van praktische handleidingen om bedrijven te informeren over het gebruik en de implementatie van normen.

Heel wat brancheverenigingen en industriële organisaties maken en publiceren handleidingen om hun leden te informeren over relevante normen, de voordelen van het gebruik en hoe de normen toe te passen. Zulke handleidingen zijn vooral nuttig voor MKB bedrijven wanneer ze op maat zijn gemaakt van bedrijven die in een bepaalde sector actief zijn. Zij dragen ook bij tot meer bewustwording en kennis van normen en normalisatie in het algemeen.

8 Het ontwikkelen van online tools die informatie over normen toegankelijk maakt voor het MKB.

Normalisatie-instellingen gebruiken het internet om bedrijven eenvoudiger informatie te laten vinden over normen die van belang zijn voor hun sector. Via online tools kunnen MKB bedrijven ook op de hoogte blijven over geplande en lopende normalisatie-activiteiten, en deelnemen aan online overleg over ontwerpnormen. Brancheverenigingen kunnen het bestaan van deze tools onder de aandacht brengen bij hun leden en hen leren hoe zij deze optimaal kunnen benutten.

9 Het geven van advies en het aanbieden van expertise afgestemd op de specifieke behoeften van het MKB.

Brancheverenigingen geven hun leden relevante informatie en begeleiding bij allerlei problemen die verband houden met normen en normalisatie. Zij zijn in de positie om specifieke vragen te behandelen en als contact te fungeren tussen individuele bedrijven en normalisatie-instellingen. Vooral kleinere bedrijven rekenen op brancheverenigingen om hen gerichte antwoorden en passend advies te geven.

10 Beschikbaar stellen van normbundels die relevant zijn voor het MKB uit specifieke sectoren.

Normalisatie-instellingen kunnen met brancheverenigingen samenwerken om diensten aan te bieden zoals bundels, pakketten en abonnementen op maat van de MKB bedrijven, die het ook makkelijker (en goedkoper) voor hen maken om de gewenste normen aan te schaffen. Gebruiksvriendelijke formaten zoals handleidingen in zakformaat kunnen normen eveneens toegankelijker maken.

Europese Normen: de interne markt openen voor meer handel

Binnen het kader van de interne markt (Single Market of European Economic Area), waarvan alle lidstaten van de Europese Unie en een aantal aangrenzende landen deel uitmaken, is er een belangrijke rol weggelegd voor normen. Een goed functionerende interne markt vereist een harmonisatie van deze normen, zodat producten en diensten over de grenzen heen kunnen worden verkocht en gekocht.

Europese Normen zijn herkenbaar aan de code 'EN'. Zij worden erkend in 33 Europese landen. Alle nationale normen die niet in overeenstemming zijn met een EN moeten worden ingetrokken. Dat impliceert dat alle onderdelen, producten of diensten die conform de relevante Europese Normen zijn ook moeten worden aanvaard in alle deelnemende landen.

Drie Europese Normalisatie-organisaties (ESO's) zijn erkend als organisaties die voldoende capaciteiten en expertise hebben voor de ontwikkeling van Europese Normen (EN's). Dit zijn CEN (European Committee for Standardization); CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization); en ETSI (European Telecommunications Standards Institute).

Europese Normen (EN's) worden ontwikkeld door middel van een samenwerkingsproces tussen technische deskundigen, uit het bedrijfsleven en de industrie, onderzoeksinstituten, consumenten-organisaties, milieu-organisaties en andere belanghebbenden. Bij CEN en CENELEC worden deze normen aanvaard door middel van een stemming waar nationale normalisatie-instellingen bij betrokken zijn.

**Deze publicatie kwam tot stand als onderdeel van het
SME Standardisation Toolkit (SMEST) project**

Voor meer informatie over dit project: www.smest.eu

European SMEST partners

**CEN - European Committee for
Standardization**

**CENELEC - European Committee for
Electrotechnical Standardization**
www.cencenelec.eu

**Europese Commissie - DG Ondernemingen
en Industrie**

[http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/
index_nl.htm](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/index_nl.htm)

**Europees Portaal voor kleine en middelgrote
ondernemingen**

[http://ec.europa.eu/small-business/
index_nl.htm](http://ec.europa.eu/small-business/index_nl.htm)

EVA – Europese Vrijhandelsassociatie
www.efta.int

**NORMAPME - Europees bureau van
ambachtelijke ondernemingen en MKB's/
KMO's voor normalisatie**
www.normapme.eu